

פרד"ס התורה בפרשת השבוע בעריכת הרב נעם יעקבי שליט"א

שבת בראשית

להקדשות ותורמות ולקבלת העלון במייל:
0506933962@gmail.com פל: 0506933962

מעלת שבת בראשית

שבתות השנה, כח של כחמישים שבתות. וידוע מש"כ גע"ו מרן רבנו יוסף חיים זיע"א בעל הבא"ח שלימוד תורה בשבת כוחו פי אלף מימות החול, א"כ לימוד תורה בשבת פרשת 'בראשית' כוחה פי חמישים אלף!!!

ט' - החידושי הרי"מ זצ"ל הגיד: כמו שהזוהר הקדוש מפרש במילת 'בראשית' ע' תרעין לאורייתא, הרי ממילת בראשית ממשיך פנים לכל התורה, כמו כן בשבת בראשית נפתח פנים לכל התורה, וכמו כן בשבת בראשית נפתח פנים לכל אחד מישראל, וכמו כן ממשיך כל השנה (שיח שרפי קודש' [פולין] פרשת בראשית).

י' - כתב מוהר"ן מברסלב זיע"א "אצל צדיקים מרגישין עתה שהוא שבת בראשית". (ימי מוהרנ"ת, לט).

יא - כתב הרה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין זיע"א - "תיקנו שיסיימו התורה בתשרי, ואחר סוכות אף שרואין שעדיין לא היה התיקון כראוי, מכל מקום כל החודש מוכן ומסוגל לתשובה... ושבת מוכן לתשובה... ועל ידי שמירת שבת מיד נגאלין. וכבר אמרנו דכתיב עולת שבת בשבתו, וכן ומידי שבת בשבתו, שכל שבת יש לו קדושה מיוחדת לאותו שבת, והקדושה הוא קדושת הפרשה שקורין בשבת זה. וקדושת פרשת בראשית הוא, שיזכו לאור רוחו של משיח! ועל כן מתחילין בראשית בשבת אחרונה מחודש תשרי (שלא יתכן שיקראו בראשית בחשוון אם לא יהיה שמחת תורה בשבת ולא אד"ו ראש) שאף שרואין שעברו כמה יותר מי"ה מאות שנה ולא זכינו להיגאל עדיין, אולי בשבת זה נזכה להיגאל מיד על ידי התעוררות תשובה מלעילא, וכל החודש מסוגל לזה". (פרי צדיק, פרשת בראשית, אות ה).

יב - רבי שמואל הורביץ זצ"ל כשמונה במכתבו את כל הימים הקדושים של ירח האיתנים הוא מציין בסיום הרשימה: "ושבת בראשית שגדול מאד". (מכתבי שמואל, מכתב צ').

יג - בכל שבת ושבת הזהירנו רבינו (ליקוטי מוהר"ן תניינא, יז) ש"צריך ליזהר מאד להיות שמח וטוב לב בשבת". על אחת כמה וכמה בשבת ראשונה זו [שבת בראשית] יש להשתדל ביותר "לנהוג שמחה גדולה בשבת קודש, ולבלי להראות שום עצבות ודאגה כלל, רק להתענג על ה' ולהרבות בתענוגי שבת בכל מיני תענוג" (שם) שהרי כבר לימדנו רבינו "כי עיקר כל הדברים הן ההתחלה" (ליקוטי מוהר"ן סב).

- במכתבי מזכיר מוהרנ"ת את השמחה כ"שבת בראשית" וכותב: "תודה לאל שמחנו קצת בשמיני עצרת ושמחת תורה ובשבת בראשית, ודיברנו דברי אמת, והכל בשלום תהילה לאל" (עלים לתרופה, מכתב מיום א' נה תקצ"ז).

כשבמכתב אחר הוא אף כותב שזכה לשמוח ולרקוד ב"שבת בראשית" אף יותר מבשמחת תורה... וזה לשונו: "ובישועת ה' ונפלאותיו העצומים שמחנו תהילה לאל בסעודה שלישית אתמול, ולבי נשא את רגלי בההוא רוחא דנשיב וכו' ורקדתי הרבה בעזרת השם יתברך מה שבשמחת תורה לא זכיתי לזה! והכל בנפלאותיו והסדיו הגדולים, מי ימלא גבורות ה' וכו'" (עלים לתרופה, מכתב מיום א' נח ר"ה חשוון תקצ"ד).

- ללמדך שבשבת זו ניתן עדיין להשלים את השמחה, וגם מי שלא זכה

א' - "שבת בראשית היא שורש לכל ימות השנה, ואיך שמתנהג בה, כך מתנהג כל השנה".

ב' - האור והחיות של החכמה שמאיר בשבת בראשית נמשך על כללות השנה, על כל ימות השנה, הן על ימות החול והן על השבתות ומועדים הכללים, והן על המועדים הפרטיים של כל יחיד, יום הכניסה לחדר, יום הבר מצוה וכל שאר ימי חיי האדם ומאורעותיו, כולם נמשכים משבת בראשית. (כתר שם טוב)

ג' - כתב הבעש"ט זצ"ל - באופן שהאדם מעמיד את עצמו בשבת זו, כך תתנהל השנה כולה.

כ"ה אדמו"ר הריי"צ בשם הצמה צדק: 'כפי שנעמדים בשבת בראשית כך הולך ונמשך על כל השנה'.

ד' - הרה"ק הרשב"ב מליובאוויטש זי"ע מביא משם זקנו הרה"ק ה'צמה צדק' זי"ע כי בשבת זו שורה כביכול שמחה גדולה כשמים ממעל, כדוגמת האב השש ושמוח בשעה שהוא מוליך את בנו לראשונה לבית תלמודו. כך נמי בראשית שנה, אבינו שבשמים שש ושמוח בראותו את בניו אהוביו מתחילים את התורה מ'בראשית', וממילא בידינו לפעול בו גדולות ונצורות.

ה' - הרבי מלובביץ' הוסיף: כיון שכיפרו וגילו לנו זאת - שייך הדבר גם אלינו. (תורת מנחם תשי"ג עט' 130)

בידינו להמשיך שמחה על כל השנה כולה על ידי השמחה עתה, בשבת בראשית.

ענינו של שבת הוא אמנם תענוג, כידוע בהחילוק שבין שבת ליום טוב, שיום טוב ענינו שמחה ("מועדים לשמחה") ושבת ענינו תענוג, אבל אף על פי כן, גם בשבת ישנו ענין השמחה, אלא שהשמחה כלולה בהעונג... (לקוטי שיחות ח"ח)

ו' - כאשר אדם קובע את התנהגותו בשבת בראשית באופן של הרחבה, אזי הרחבה זו באה לידי ביטוי בכל השנה כולה בכל העניינים כולם, בהרחבה בגשמיות ובהרחבה ברוחניות. (הרבי מחב"ד)

ז' - הרה"ק ה'פני מנחם' זי"ע היה אומר הנה סגולה ידועה היא לפתוח את ארון הקודש ולהרציא את הס"ת ל'קריאת התורה', ואותה שעה היא שעת רחמים ועת רצון, והנה כתב הרא"ש (הל' ס"ת סי' א) שבימינו קיום מצות כתיבת ספר תורה הוא בכתיבת חומשים ומשנה וגמרא ומפרשיה 'כי מצות כתיבת ס"ת הוא ללמוד בה ובו' וע"י הגמרא והפירושים ידע פירוש המצוות והדינים על בוריים, לכן הם הספרים שהאדם מצווה לכותבם' (עיי' שו"ע יו"ד סי' ע"ר ס"ב ובנו"כ), ולפי זה נמצא כי 'פתיחת הארון להוציא ספר תורה' היינו בשעה שאדם מוציא את הגמרא (ושאר ספרי קודש) מארון הספרים כדי ללמוד בה' ואין לד עת רצון גדולה מזו, ועל אחת כמה וכמה ש'פתיחת התורה בבראשית, ובכלל זה פתיחת הזמן בהיכלי הישיבות הק' והכוללים היא 'רעוא דרעוין'... כי אין סגולה כתורה.

ח' - בשם הסבא קדישא הרה"ק מרוז'ין כתבו - כל שבתות השנה הבעל"ט נכללים בשבת בראשית, 'כח שבת בראשית כוללת כח כל

וכפי שמספר מוהרג"ת וכותב: "עניתי אני ואמרתי לפני: עתה הוא דרך הצדיקים לומר על חיבור התחלת התורה בסופה, דהיינו לחבר 'בראשית' עם 'לעיני כל ישראל' (ימי מוהרג"ת, לט).

סגולה לשבת פרשת בראשית

ב' - כתב מרן החיד"א שמעתי מזקן אחד ירא הטא שתיבות 'בראשית ברא' (עם ב' מילים) בגימטריא "שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד", ונהנתי מאוד, ורומז כי תחילת הבריאה יש בה יחוד שמו, וכל הכוונות הנוראות שיש בתיבות אלו של הפסוק שמע ישראל, רמזים בתיבות אלו. לפיכך פתח התנא (בברכות) במצות קריאת שמע.

ג' - איתא מהרה"ק רבי מאיר הגדול מפרימשלן זיע"א (ברית אברם) הרה"ק מאלאזיץ זיע"א, 'שפתי צדיקים' בשם הרה"ק מאפסא זיע"א - תיבות "בראשית ברא א' להים א'ת' הם ר"ת בבא"א, לרמז על הפסוק (תהילים כה') "ב'ך ב'טחתי א'ל א'בושה. וכן (תהילים פד') "א'שרי א'דם ב'וטח ב'ך", ולכן התחילה התורה בתיבות הללו, לומר שזהו עיקר ותחילת מהות האדם, לבטוח בה' בכל עת ובכל שעה.

שבת בראשית

דוד את היסודות למזבח, פגע בתהום ועלה התהום ובקש להציף את כל העולם. כתב שם של הקב"ה על החרס וזרקו לתהום וירד התהום ששה עשר אלף אמה ונסתם בחרם. ראה שירד התהום יותר מדי, אמר: התהום כמה שהוא סמוך לפני האדמה יותר, הוא משקה אותה יותר - אמר חמשה עשר שיר המעלות והעלהו לתהום חמשה עשר אלף אמה והעמידו באלף אמה סמוך לפני האדמה'. נמצא, שחמשה עשר שיר המעלות אלה, יש בהם קיום כל מעשי בראשית שאלמלא אמרם דוד, היה כל העולם כולו יבש מן המים: והיה ראוי לומר פרקים אלה בכל שבתות השנה, שהשבת היא זכרון למעשי בראשית אלא שבשבתות הקיץ הם נדחים מפני פרקי אבות שאומרים בהן, ולכן מתחילים לאמרם בשבת בראשית ואומרים אותם כל שבתות החורף.

(ספר התודעה)

לשמוח ולרקוד כדבעי בשמחת תורה, ישמח וירקוד בשבת זו... והנה, כבר אמר מוהרג"ת לרבינו בשבת בראשית שנת תק"ע שהצדיקים נוהגים לומר בשבת בראשית 'תורה' על חיבור סיום ותחילת התורה.

טוב לאכול דייסה מחיטים מבושלות, ויכוון לתקן חטא אדם הראשון וחוה שקלקלו בחטה (עץ הדעת).

ויכוין "חטה" גימטריה כ"ב כנגד 22 אותיות התורה. והוא בגימטריה "טובה". גם יכוין "חטי"ם" גימטריה בינ"ה. (רבנו יוסף היים זיע"א - ספר 'כתר מלכות' אות קמד')

בראשית':

א' - אמרו צדיקים (הרה"ק ר"ז מסטריקוב זי"ע, וכן הובא בשש"ק שבתות), כי ג' פירושים סובלת ג' פירושים. "בראשית": א' - הוא מלשון בריאות, וכלומר, ראשית דבר - שיהיו כל בני ישראל בריאים ושלימים בגופם נפשם ומאדם. ב' - מלשון 'בר' כלומר שנזכה לבנים, והם ילכו בדרכי תורה ויראת שמים. ג' - מלשון 'בר' ותבן - פרנסה בהרחבה ושפע רב.

שבת ראשונה שלאחר החג, נקראת 'שבת בראשית' לפי שקורין בה סדרה ראשונה שבתורה, סדרת בראשית:

במנחה של שבת בראשית מתחילין - כמנהג האשכנזים - לומר 'ברכי נפשי' וחמשה עשר 'שיר המעלות' שבתהלים. ואומרים אותם במנחה כל שבתות החורף עד שבת הגדול שלפני הפסח, שמפסיקין לומר 'ברכי נפשי' וכו' ואומרים במקומם קצת מן ההגדה של פסח, גם זה לפי מנהג קהילות אשכנז בלבד, ובקהילות ספרד אין קוראים את ההגדה בשבת הגדול: טעם שמתחילין לומר ברכי נפשי בשבת בראשית, לפי שכל אותו המזמור מדבר בענין מעשה בראשית, בגבורות הבורא ובפלאי היצירה. וחמשה עשר שיר המעלות שאומרים עם פרק זה - גם כן מאותו הטעם, שעל ידי חמשה עשר שיר המעלות אלה שאמר דוד, נתן קיום לכל מעשה בראשית. כדאמרין בגמרא: 'בשעה שחפר

מרן החד"ה קוק שליט"א:

רפואת ה"אמונה" - היא העולה על הכל

בהיות רבינו בבית מדרשו אשר ב"בית שאן", ביום א' דפרשת מקץ התשפ"ה, הגיעה לפניו שאלה אודות ילד שנולד בימים אלו ממש, עם בעיה מולדת במעיין (הרופאים אמרו שחוששים מאד שמדובר בחולי הנקרא בלשונם "הירשפונג"), באופן שאינו נותן יציאות [גדולים].

הרופאים מבקשים לעשות "ביופסיה" ומתכוונים לנתח אותו במעיין, ולעת עתה עושים לו שטיפות של "חוקן" כדי שלא יקבל זיהום מהצטברות הצואה בגופו. ההורים לא יודעים אם לשמוע לרופאים ולהתכונן לניתוח בקרוב, ובקשו את תפלתו וחוות דעתו של רבינו.

לאר ששמע רבינו את הדברים כה אמר, קשה לי לענות על השאלה הזו מה"שרוול" לפני תפלת ערבית, אתפלא קודם קדם אבונא דבשמיא ולאחר התפלה אקוה שאוכל להשיב עצה טובה להורים עבור בנם הקטן.

לאחר התפלה כה אמר רבינו: הייתי אומר ככה, לנתח בכזה גיל [כמה ימים בודדים מאז שבא לעולם] זה בכלל לא פשוט, זה אומר אחר כך שקיות וזה כמעט סכנת חיים, ילד במצב כזה אין מה לדבר על הברית, מדובר כאן על חיים, צריכים נס כאן. הם צריכים לקבל על עצמם משהו, כעת אנו עומדים לקראת ימי החנוכה שבהם הנס הגדול, ולקראת זכרון "נס חנוכה" הייתי מציע להם אם יש להם תמונה של צדיק בבית, לעמוד לפני התמונה, ולהגיד חמש דקות לפני התמונה הזאת, אני מאמין, שכל הרפואה של הילד הזה הוא רק רפואת שמים, ואין מקום לשום תערובת רפואת אדם, חמש דקות רצוף מול תמונה ממש, לא תמונה מצוירת אלא מצולמת [ציור תאר פנים של צדיק זה שקר *].

(*) יהודי תם לב הגיע [במוצ"ש וישב תשפ"ד] ובידו בקבוק שמן המיועד לרפואה, ואמר לרבינו, אני רוצה לתת לרב משהו שמועיל לכאבים ולהמון דברים, כי שמעתי שהרב מיוסר מאד בכאבים וכו'. רבינו לקח בידו את הבקבוק, ומתוך מידת האמת הובוערת בו, נאלץ לומר לו בעדינות ובנחישות: תרשה לי לחלוק עליך, זה שמן רגיל, מה שאתה אומר זה סיפורים של "מדמה", אפילו לאכילה אני יודע אם זה טוב, כל הסיפורים שהם אומרים וכותבים מה שהם רוצים, הכל ישא הרוח ושוה

לפח אשפה, אני אומר לך את זה כדי שלא תטעה אחר השטויות שלהם, כל מה שכתוב על הבקבוק זה כלום, שוה כלום, שוה מטמון, וגם לגבי הפח - יש לי תביעה עליהם, שלוקחים מקום מהפח, אל תטעה אחר ה"טבעוני" וההוא ש"רקח שמן", כי הכל שקר וכזב.

הוסיף רבינו ואמר: הכסף שלוקחים על זה הוא גזל ולא רק שקר, מי שמוכר את זה הוא גזלן ושקרן, וכמו אלו שמוכרים [כביכול] תמונות של "רבי מאיר בעל הנס" ו"רבי שמעון בר יוחאי", שגם זה שקר ורמאות, שהרי אף אחד לא יודע איך היה נראה תאר פניהם הקדושים, וזה קרוב ל"גזל", ושם עוד יש קצת לימוד זכות על המוכרים, שזה מעורר משהו של חיזוק לאדם, שב"מדמה" שלו מתקשר משהו לדמותו של הצדיק כביכול, ויש לאדם איזה הנאה רוחנית.

סיים רבינו: מה שיש אומרים שגם ה"מדמה" מביא רפואה, וכפי שהביאו מחקרים שהיו חולים שהביאו להם קפסולות ריקות ללא שום תרופה [הנקרא "פלנצבו"], ואכן הבריאו והעלתה מחלתם מזרז, איני מאמין לזה. [והיינו, שכנראה מעיקר לא היו חולים, אלא מדמים שהם חולים, ודמיון מועיל לדמיון, או שהביאו בלא"ה מצד שהגיע עת רפואתם בידי שמים, וכיו"ב]. גם כל מה שהם אומרים שהביאו סוד רפואי מתימן, זה סיפורי אלף לילה ולילה, שמענו כבר את הסיפורים הללו יותר מדאי, שבענו מהשטיות האלו, כל אחד יש לו דמיון של סודות רפואיים, סוד ה' ליראיו, זה הסוד היחיד שיש לנו. עכ"ד רבינו.

סיים רבינו ואמר: אחרי זה ללכת עוד חמש דקות, לא חייב בבת אחת, לעמוד חמש דקות מול ה"מראה", להסתכל על עצמו, לומר שם חמש דקות ברצף, שרפואת הילד הזה, ורפואת כל העולם, הכל בידי שמים, אך ורק זה קובע, הוא לא קשור בכלל לרופא בשר ודם, הוא [הילד] לא ב"ליגה" הזאת, במקום מול נר חנוכה בינתיים שיגיד מול המראה, [נר ה' נשמת אדם, וגם ההסתכלות הזאת של האדם על עצמו מועילה לריכוז ולהפנמת הדברים אל עצמו מיניה וביה] עכ"ד רבינו.

חזקו ואמצו באמונה העולה על הכל

ובזכות חיזוק אמתי באמונה נזכה לגילוי והארת פנים אכ"ר

בברכה רבה

יקותיאל דטבריה